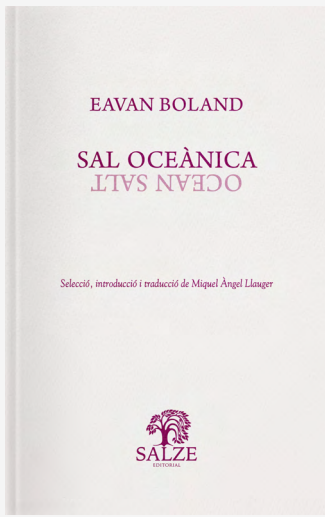

Un dolor habitable

Pàgina inicial / Un dolor habitable

< Anterior Següent >

Autoria: Eavan Boland

Títol: Sal oceànica

Editorial: Salze editorial, traducció de Miquel Àngel Llauger, Castelló de la Plana, 2022

Pàgines: 112

Alba Camarasa

Els poetes tenen dues maneres d'observar el món: com si miraren l'exterior des de darrere de la finestra, i com si des de fora de cada finestra fitaren l'interior de les cases. Eavan Boland sembla seure a l'ampit i relatar cada banda per compondre una visió estereoscòpica del que l'envolta i com se situa ella, la poeta, en aquell escenari múltiple.

Sal oceànica és la segona aposta de Salze Editorial. Els seus editors, Josep Porcar i Marta Vilardaga, posen llum sobre autors consolidats i reconeguts al seu lloc d'origen, però encara poc explorats al nostre país. En aquest cas, Boland, poeta dublinesa nascuda el 1944, arriba a nosaltres traduïda per Miquel Àngel Llauger.

Boland sovint tria descriure el seu entorn més proper, més micro, però aquesta decisió no és inintencionada ni respon a l'expectativa que les poetes només poden escriure les coses menudes, amb la intimitat com a tema menor. Sap que aquells zooms que aplica sobre la veïna, un plat blau, o les llums d'un cotxe, són puntades de fil. Amb elles construeix el tapís on retrata tres generacions: la que la precedeix, com al poema «La dona d'Achill», que descriu el contrast entre una dona de tasques rurals amb ella mateixa, «una noia tendra d'universitat», la seua generació i, finalment, la d'aquells que l'hereten («Infant del nostre temps, / els nostres temps han assaltat el teu bressol»).

A mesura que creix el tapís, hi dibuixa el paisatge, la nació i el feminisme. Un feminisme que, malgrat que Boland ha estat etiquetada com a poeta feminista, no és gens pamfletari, i que es deixa veure precisament per on tria centrar la mirada. A «Anorètica» dissocia el cos de la veu que el narra, que narra la seua minva, fent servir un jo que és un nosaltres. Un nosaltres esgotat. A «Biberó de nit» diu «això és el millor que puc ser, / mestressa de casa / d'aquesta cambra infantil / on resisteixes» que clou amb un senzill «T'acotxo bé», que sona a missió, a objectiu. Aquesta cura, que podria ser condemna, Boland l'eleva a fita, i em porta a la divisa de Sánchez-Cutillas: «Torcar la pols cada matí / és el cilici que portem / sobre la carn, [...] pense / que també podria ésser el ferm / motiu de la nostra rebel·lió».

La tria de poemes de Sal oceànica, seleccionats per Llauger cercant la representativitat de tons i temes, et deixa enmig d'un paratge molsós, humit i emplujat («Vaig néixer en un lloc on la pluja / és una segona naturalesa»), símbol de la idiosincràsia irlandesa i un patriotisme còncav, gens exaltat, amb l'esperança atordida («El que queda per a tu és per a tu / i només per a tu: / un arbre mort. El futur. El que no fructifica»). Però torna constantment a la llar, en el sentit de casa i el sentit de foc, un foc hestí, de caliu, de batec, d'element que permet la supervivència: «He fet aquest foc amb la primera torba de l'hivern. / Mira'm en la seva claror darrera i brunyida. / Digue'm que encara en sents l'escalfor».

Fa el mateix amb la llengua: sap que aquesta és una constant vital, i l'evoca per invocar-la, la manté a flotació. La constel·lació llengua-herència-genealogia remet a l'asturiana Berta Piñán. Fins i tot comparteixen algun títol de poema. A «Idiomes», Piñán explica com els seus fills miren a un altre lloc quan els fa traduir de l'alemany la paraula casa, i Boland, al poema «Traduir la paraula casa», que tanca el recull, cerca els mots per anomenar-la: «tornaria a mullar el pinzell a atzur, / fent baixar la punta a finestra / i a claror groga i després mullaria / tota la illeta de l'aquarel·la amb casa».

Malgrat la irlandesitat que cobreix de molsa salabrosa tot el llibre, funcionen molt bé les referències clàssiques que va apuntant ací i allà, que acaben de teixir el cos de la poesia de Boland. Al meravellós poema «Poesia irlandesa» lamenta que el seu escenari no siga el grec, però troba els elements per donar valor a la seua pròpia mitologia: la pluja, les roques, la fosca, «la manera com sonava / una ala d'ocell en una llengua perduda». I d'aquests elements en fa els seus propis deus. Uns deus pensants, malenconiosos, però bategants. Un foguet al seu panteó de cor trencat.

Alba Camarasa

18 d'octubre de 2022 | Categories: número 95, Ressenyes, Poesia-95 | Tags: Alba Camarasa

Comparteix aquest article. Tria la teua plataforma

